

**A B C MEDIACJI
RÓWIEŚNICZYCH**

I. Wstęp

Skąd pomysł na to, aby w Szkole Podstawowej im. Karola Wojtyły w Pieckach stworzyć Klub Mediatorów Rówieśniczych? Zrodził się on w głowie Pani Wójt Gminy Piecki - Agnieszki Kurczewskiej, która z wielkim entuzjazmem przystąpiła do jego realizacji.

W każdym przedsięwzięciu ważni są ludzie, których zaangażowanie i poświęcenie gwarantuje jego sukces. Pierwszy etap to pozyskanie osób „czujących” temat mediacji rówieśniczych.

Pani Wójt swoim pomysłem podzieliła się z Panią Sędzią Jolantą Biernat – Kalinowską i Dyrektorem Szkoły Podstawowej im. Karola Wojtyły w Pieckach – Panią Jadwigą Pietrzykowską, które od razu wyraziły chęć udziału w projekcie. Obie Panie w środowisku, w którym pracują szybko zebrały ludzi, łączących jedno: przeświadczenie, że mediacje to pierwszy krok do porozumienia między ludźmi i trzeba go zrobić jak najwcześniej – już w szkole podstawowej. Tak doszło do spotkań – konsultacji organizowanych przez Panią Sędzią Jolantę Biernat – Kalinowską – Koordynatora ds. Mediacji przy Sądzie Okręgowym w Olsztynie, odbywających się na różnych etapach prac. Brali w nich udział: prawnicy, sędziowie, zawodowi mediatorzy, Wójt Gminy Piecki i osoby zaangażowane w projekt ze Szkoły Podstawowej im. Karola Wojtyły w Pieckach. To dzięki tym spotkaniom udało się opracować harmonogram działań związanych z projektem wprowadzenia mediacji rówieśniczych do naszej szkoły. Cenne pomysły, rady i uwagi motywowały do pracy, dawały wsparcie w trudnych momentach projektu i zwracały uwagę na jego kluczowe punkty. Sam proces wprowadzania mediacji do szkoły trwał ponad rok.

I. Cel mediacji rówieśniczych

Mediacje rówieśnicze służą poszukiwaniu rozwiązania konfliktu między uczniami w obecności dwóch bezstronnych i neutralnych mediatorów – uczniów, przygotowanych do prowadzenia mediacji rówieśniczej. Konflikty te dotyczą spraw związanych z relacjami między uczniami. Jednak, aby mediacja miała sens muszą być przestrzegane przede wszystkim następujące zasady: dobrowolność, poufność, bezstronność, neutralność. W mediacjach rówieśniczych mediatorom zawsze towarzyszy mentor (nauczyciel o kompetencjach co najmniej mediatora konfliktów rówieśniczych i szkolnych).

II. Wprowadzenie środowiska szkolnego w temat mediacji

Aby mediacje rówieśnicze mogły zaistnieć w szkole, a później z powodzeniem rozwijać, w większym lub mniejszym stopniu musi być w ich wprowadzanie zaangażowana cała społeczność szkolna. Pozytywna opinia Rady Pedagogicznej Szkoły Podstawowej im. K. Wojtyły w Pieckach i zapis w statucie szkoły dotyczący mediacji rówieśniczych pozwoliły na uruchomienie dalszych procedur związanych z wprowadzaniem mediacji do szkoły.

Wszyscy nauczyciele Szkoły Podstawowej im. Karola Wojtyły w Pieckach wzięli udział w dwóch szkoleniach:

- online pt. : „Konstruktywne sposoby na uczniowskie konflikty - rozwijanie kompetencji społecznych i osobistych uczniów w sytuacji konfliktu" - dla nauczycieli klas I-III, oddziałów przedszkolnych i świetlicy oraz "Konflikt w szkole - nie taki straszny jak go malują" - dla nauczycieli klas IV – VIII . Oba szkolenia prowadzone były przez Panią Katarzynę Drzewiecką-Tymkiewicz z firmy ROM E Metis z Katowic.

- stacjonarnym pt. : Mediacje szkolne i rówieśnicze - podstawowe zagadnienia" prowadzone przez Panie Annę Zielińską – Turek i Annę Ciszak - Jarczyk.

Spotkania miały na celu zapoznać uczestników z pojęciem mediacji i jej roli w kształtowaniu poprawnych relacji międzyludzkich.

Natomiast osoby bezpośrednio zaangażowane w realizację projektu (dyrekcja szkoły i przyszli opiekunowie młodych mediatorów) uczestniczyły również w spotkaniu konsultacyjnym poświęconym wprowadzaniu mediacji oraz wypracowaniu planu działań. Szkolenie prowadziła Pani Katrzyna Drzewiecka -Tymkiewicz z firmy ROM E Metis z Katowic.

Dodatkowo pięć nauczycielek, których zadaniem będzie pracować z młodzieżą, ukończyło specjalistyczne szkolenia prowadzone przez trenerów Polskiego Centrum Mediacji w Warszawie:

- „Szkolenie bazowe z zakresu mediacji”;

-„Szkolenie z zakresu mediacji rówieśniczych, szkolnych, oświatowych i w mediacji w postępowaniu nieletnich”.

Trzy z nich uzyskały również uprawnienia edukatorów mediatorów rówieśniczych.

W procesie przygotowawczym podczas spotkań z uczniami i ich rodzicami wychowawcy klas przedstawili prezentację multimedialną powstałą na bazie informacji udostępnionych przez mediatorów z Centrum Arbitrażu i Mediacji przy Izbie Adwokackiej w Olsztynie, która w czytelny i prosty sposób wyjaśniła czym są mediacje i dlaczego ich wprowadzenie do szkoły ma tak kluczowe znaczenie w budowaniu poprawnych relacji między rówieśnikami.

III. Badanie klimatu szkoły

1. Ankiety dla nauczycieli, rodziców, uczniów i pracowników obsługi

W sierpniu 2022 r. Wicedyrektor szkoły - Teresa Grzywacz przeprowadziła badanie ankietowe opisujące naszą szkołę, w których udział wzięła cała społeczność szkolna. Wyniki ankiety pokazały, że współpraca między wszystkimi zaangażowanymi w dobro szkoły przebiega na zadawalającym poziomie, co pozwoliło podjąć decyzję o wprowadzaniu mediacji rówieśniczych w szkole.

IV. Wyłonienie spośród uczniów kandydatów na mediatorów

1. Anonimowe lub jawne wytypowanie przez uczniów kandydatów na mediatorów

Aby mediacje rówieśnicze miały sens, a mediatorzy cieszyli się zaufaniem rówieśników musieli zostać wybrani przez nich samych. Wychowawcy klas: IV - VIII poprosili, aby każdy z ich wychowanków anonimowo zapisał nazwiska osób ze swojej lub innej klasy, które wg niego są godne zaufania i mogą być kandydatami na osoby pomagające w szukaniu rozwiązania konfliktów rówieśniczych. Jedyne warunki - to typowani kandydaci na mediatorów musieli pochodzić z klas V -VII. Nauczyciele drogą elektroniczną za pomocą wiadomości w e-dzienniku podawali swoje propozycje. Ku naszemu zaskoczeniu nauczyciele i uczniowie typowali podobnie, ale to głosy młodzieży były decydujące.

2. Ustalenie listy kandydatów, którzy wyrazili zgodę na ubieganie się o miano mediatora rówieśniczego

Dzięki głosowaniu uczniowie wskazali aż 30 osób, które wg nich mogłyby się starać o funkcję mediatora rówieśniczego.

2.1. Zgoda kandydata, rodzica (opiekuna prawnego)

W dalszym procesie rekrutacyjnym zarówno kandydaci jak i ich rodzice /prawni opiekunowie/ musieli wyrazić zgodę na to, aby wytypowana osoba mogła ubiegać się o miano mediatora rówieśniczego. W ten sposób zadeklarowanych kandydatów otrzymaliśmy 19.

2.2. Przystąpienie do szkolenia z zakresu prowadzenia mediacji i otrzymanie certyfikatu

W marcu 2023 r. dziewiętnaścioro uczniów z klas: V - VII przystąpiło do piętnastogodzinnego szkolenia prowadzonego przez edukatora mediatorów rówieśniczych. Ich wyteżona praca zakończyła się otrzymaniem miana mediatora rówieśniczego. Uroczyste wręczenie certyfikatów przez panią Wójt Gminy Piecki nastąpiło kilka tygodni później. Odbyło się to w obecności dyrekcji Szkoły Podstawowej im. Karola Wojtyły w Pieckach, Pani Sędzi Jolanty Biernat - Kalinowskiej oraz lokalnej prasy.

V. Powołanie szkolnego klubu mediatorów rówieśniczych

Uroczyste rozpoczęcie działalności klubu odbyło się podczas obchodów Święta Szkoły. Zaproszeni goście mieli możliwość wziąć udział w pierwszych mediacjach prowadzonych przez naszych mediatorów. Wprawdzie były to tylko symulacje, ale przeprowadzone z takim zaangażowaniem, że zrobiły ogromne wrażenie na zebranych. A od września w świeżo wyremontowanej sali – klubie mediatorów pod okiem mediatorów – opiekunów będą odbywały się symulacje i mamy nadzieję pierwsze mediacje rówieśnicze.